

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Hradci Králové – pobočka v Pardubicích rozhodl samosoudcem Mgr. Ondřejem Bartošem ve věci

žalobce: **M. K.**, nar. X
bytem Y

proti
žalovanému: **Krajský úřad Pardubického kraje**
sídlem Komenského náměstí 125, 532 11 Pardubice

o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 1. 12. 2020, č. j. KrÚ 88436/2020/ODSH/15,

takto:

- I. Žaloba **se zamítá**.
- II. Žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění:

I. Předmět řízení

1. Žalobce podal dne 29. 12. 2020 u Krajského soudu v Hradci Králové – pobočky v Pardubicích žalobu, kterou se domáhá zrušení v záhlaví uvedeného rozhodnutí. Žalovaný tímto rozhodnutím zamítl odvolání žalobce proti rozhodnutí Magistrátu města Pardubic, jako správního orgánu prvního stupně, ze dne 30. 6. 2020, č. j. OSA/P-1252/18-D/60. Správní orgán prvního stupně svým rozhodnutím uznal žalobce vinným přestupkem podle § 125c odst. 1 písm. k) zákona č. 361/2000 Sb., o provozu na

pozemních komunikacích a o změnách některých zákonů (dále jen „zákon o silničním provozu“) a přestupkem podle § 125c odst. 1 písm. b) zákona o silničním provozu.

2. Těchto přestupků se žalobce dopustil z nedbalosti tím, že dne 12. 9. 2018 v době okolo 06:55 hodin v obci Pardubice na místní komunikaci t. č. v ul. Labská (nyní nábreží Václava Havla) jako řidič osobního motorového vozidla tovární značky Škoda, registrační značky X, nedodržel dostatečnou bezpečnou vzdálenost a narazil do zadní části před sebou v koloně stojícího vozidla Škoda registrační značky Y, přičemž obviněný řídil pod vlivem alkoholického nápoje, když mu na základě odběru krve byla prokázána hladina 0,31 g/kg alkoholu v krvi. Za tyto přestupky byla žalobci uložena pokuta ve výši 10 000 Kč, zákaz činnosti spočívající v zákazu řízení motorových vozidel na dobu 6 měsíců a povinnost uhradit náklady správního řízení paušální částkou 1 000 Kč.

II. Obsah žaloby

3. Žalobce napadl rozhodnutí žalovaného včas podanou správní žalobou. Namítal předně vady řízení před správním orgánem, když nebylo vyhověno jeho žádosti o odročení ústního jednání, nařízeného na den 7. 5. 2019. Další námitka se týkala nesprávně zjištěného skutkového stavu, kdy dle tvrzení žalobce nebylo najisto postaveno, kdy před jízdou naposledy požil alkohol a v jakém množství. V této souvislosti také namítal nezákonnost důkazu – lékařské zprávy o ovlivnění žalobce alkoholem s odkazem na zákon o ochraně zdraví před škodlivými účinky návykových látek, podle něhož spočívá-li orientační vyšetření na ovlivnění alkoholem v dechové zkoušce provedené analyzátozem alkoholu v dechu, který splňuje podmínky stanovené jiným právním předpisem, odborné lékařské vyšetření se neprovede. Žalobce dále poukazoval na významné odchylky měření při provádění orientační dechové zkoušky. Další námitka se týkala toho, že správní orgán provedl změny v popisu skutku, co se týče místa spáchání přestupku; žalobce neměl možnost se k této změně vyjádřit, když nebyl poučen o právu žádat ústní jednání, což mělo porušit žalobcovo právo na spravedlivý proces. Žalobce odmítal, že by řídil motorové vozidlo po požití alkoholického nápoje nebo v takové době po požití alkoholického nápoje, kdy by mohl být ještě pod vlivem alkoholu. V této souvislosti vytýkal správnímu orgánu, že neprovedl další jím navrhované důkazy.
4. Žalobce závěrem navrhl zrušení napadeného rozhodnutí.
5. V replice, podané krajskému soudu dne 29. 6. 2021, vznesl žalobce námitku promlčení přestupku z důvodu původně nepřesně určeného místa spáchání přestupku. Namítl také pochybení žalované spočívající v porušení § 36 odst. 3 správního řádu.

III. Vyjádření žalovaného k žalobě

6. Žalovaný ve svém vyjádření setrval na odůvodnění napadeného rozhodnutí, neboť žalobní námitky jsou v podstatě totožné s námitkami odvolacími. K argumentaci uvedené v odůvodnění doplnil některá další vysvětlení. Ohledně procesního postupu v souvislosti s konáním ústního jednání poukázal na to, že žalobci byla správním orgánem prvního stupně poskytnuta možnost navrhnout termíny konání ústního jednání s ohledem na to, že se pracovně pohybuje v zahraničí. Žalobce však žádné termíny nenavrhl, a tak žalovaný nakonec jednání nařídil s tím, že předvolání bylo žalobci doručeno s měsíčním předstihem. Žalobce si tak mohl své pracovní záležitosti zorganizovat tak, aby se

k jednání mohl dostavit. K následné žádosti žalobce o odročení jednání z pracovních důvodů žalobce tyto tvrzené důvody nijak nedoložil, proto žalovaný žádosti nevyhověl. K námitce, že nebylo dostatečně zjištěno, kolik alkoholického nápoje vypil žalobce v předvečer spáchání přestupku, žalovaný uvedl, že předmětem řízení není zjišťování toho, kolik a kdy žalobce vypil alkoholických nápojů; podstatné je zjištění, že žalobce řídil motorové vozidlo po požití alkoholického nápoje nebo v takové době po požití alkoholického nápoje, kdy by mohl být ještě pod vlivem alkoholu. Tato skutečnost byla přitom prokázána protokolem o lékařském vyšetření ze dne 18. 9. 2018. Žalovaný se dále vyjadřoval k zachování obhajovacích práv žalobce a také k žalobcem namítané záměně dat v odůvodnění rozhodnutí, jakož i k námitce neprovedení důkazu kamerovým záznamem z místa nehody.

7. Žalovaný navrhl žalobu zamítnout.

IV. Posouzení věci krajským soudem

8. Krajský soud přezkoumal napadené rozhodnutí v mezích žalobních bodů podle části třetí, hlavy první a druhé, dílu prvního zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního (dále jen „s. ř. s.“). Vycházel přitom ze skutkového a právního stavu, který tu byl v době rozhodnutí žalovaného. Ve věci rozhodl za splnění podmínek § 51 s. ř. s. bez nařízení jednání.
9. Z předloženého správního spisu krajský soud konstatuje následující podstatné okolnosti. Dne 26. 9. 2018 oznámila Policie ČR, Dopravní inspektorát Pardubice, spáchání přestupku, spočívajícího v jednání popsáném shora. Přílohou oznámení je plánek místa dopravní nehody, a protokol o nehodě v silničním provozu. Dále je přílohou úřední záznam o kontrole řidiče podezřelého z požití alkoholických nápojů, z něhož vyplývá, že žalobce se bezprostředně po nehodě projevoval ovládaným chováním, nenápadnou náladou, koordinovanými pohyby, normální orientací, jistým postojem a chůzí, normální řečí i pamětí, normální barvou kůže i normálním vzhledem očí, projevoval se také zápachem po alkoholu. Součástí spisu je dále metrologická dokumentace k použitému analyzátoru alkoholu v dechu, z níž vyplývá, že přístroj Dräger Alcotest 7510, sériové číslo ARHH-0231, byl v době měření platně metrologicky ověřen. Z protokolu o lékařském vyšetření při ovlivnění alkoholem vyplývají tělesné projevy žalobce obdobně jako z policejního protokolu, obdobně je zde zaznamenán i pach dechu žalobce po alkoholu. Odběr krve byl proveden v 8.50 hod. s výsledkem 0,31 g/kg. Z výpisu z evidenční karty řidiče se podává, že žalobce má celkem 15 záznamů o přestupcích za období od 2007–2019. Správní orgán prvního stupně rozhodl ve věci nejprve příkazem (14. 2. 2019), proti němuž žalobce podal odpor (21. 2. 2019). Ze záznamu ve spise vyplývá, že dne 25. 2. 2019 žalobce telefonicky kontaktoval správní orgán prvního stupně s tím, že žalobce byl zpraven o tom, že bude nařízeno ústní jednání, a přislíbil sdělit do 14 dnů možné termíny s ohledem na pracovní pobyt v Itálii. Dne 9. 4. 2019 nařídil správní orgán prvního stupně ústní jednání na 7. 5. 2019. Vyrozumění bylo doručeno žalobci do datové schránky 9. 4. 2019. Ve spise je dále založena žádost žalobce o odročení na první polovinu července 2019 (ze dne 23. 4. 2019). Následně byl žalobce vyrozuměn, že jeho žádosti nebude vyhověno a jednání se bude konat v původně nařízeném termínu (vyrozumění ze dne 2. 5. 2019, doručeno žalobci do datové schránky 3. 5. 2019). Žalobce následně reagoval s tím, že se nebude moci zúčastnit.

Jednání dne 7. 5. 2019 se tak konalo v nepřítomnosti žalobce, přičemž správní orgán prvního stupně posoudil nepřítomnost žalobce jako nedostavení se bez náležité omluvy nebo důležitého důvodu. V průběhu ústního jednání bylo provedeno dokazování listinami na číslech listu 1 až 29 správního spisu. Následně dne 16. 9. 2019 vydal správní orgán prvního stupně ve věci rozhodnutí. Toto rozhodnutí napadl žalobce odvoláním, k němuž žalovaný rozhodnutí správního orgánu prvního stupně zrušil a věc mu vrátil k dalšímu řízení z důvodu nesrozumitelnosti výroku, týkající se místa spáchání přestupku. Správní orgán prvního stupně následně žalobce dne 27. 5. 2020 zpravil o upřesnění místa spáchání přestupku ve skutkové větě výroku a opětovně ve věci rozhodl. K odvolání žalobce žalovaný rozhodnutí správního orgánu prvního stupně potvrdil a odvolání zamítl; toto rozhodnutí napadl žalobce žalobou v nyní posuzované věci.

10. Krajský soud se věcí zabýval výlučně vázán rozsahem žalobních námitek (§ 75 odst. 2 s. ř. s.).
11. Napadené rozhodnutí žalovaného i rozhodnutí správního orgánu prvního stupně je v rámci soudního přezkumu třeba posuzovat jako jeden celek (viz např. rozsudek NSS ze dne 30. 8. 2017, č. j. 6 As 22/2017 – 37; ze dne 22. 7. 2016, č. j. 5 As 254/2015 – 27; ze dne 8. 6. 2017, č. j. 9 As 101/2016 – 62).
12. Žaloba není důvodná.
13. Krajský soud se předně zabýval namítanými vadami řízení před správním orgánem, když správní orgán prvního stupně nevyhověl žalobcově jeho žádosti o odročení ústního jednání, nařízeného na den 7. 5. 2019. Průběh komunikace správního orgánu prvního stupně se žalobcem je dostatečně zachycen ve správním spise a je rekapitulován již shora. Správní orgán se zachoval k žalobci s dostatečnou mírou vstřícnosti, když mu poskytl možnost, aby sám navrhl termín konání ústního jednání, který mu bude vyhovovat (srov. úřední záznam na č. l. 13 správního spisu). Žalobce tohoto dobrodiní žalovaného nevyužil a zůstal procesně pasivní. Krajský soud konstatuje, že žalobce byl k ústnímu jednání řádně předvolán a prokazatelně o termínu jeho konání věděl. Jeho následná omluva a žádost o odročení nebyla podložena žádnými dokumenty osvědčujícími tvrzení žalobce o nutném pracovním pobytu v zahraničí, které žalobce jistě měl možnost si obstarat s vyvinutím minimálního úsilí a předložit je správnímu orgánu. Neučinil tak a musí tak nést nepříznivé procesní důsledky, které z toho pro něj vyplývají. Správnímu orgánu prvního stupně nelze vytýkat ani to, že se nezabýval dodatečně předloženým dokumentem v italštině. Žalobce jej přiložil ke své zprávě, aniž by alespoň rámcově uvedl, co je jeho obsahem a co jím je osvědčováno, natož aby dostal své povinnosti předložit úředně ověřený překlad listiny do českého jazyka, kterou mu ukládá § 16 odst. 2 správního řádu. Správní orgán prvního stupně tak vyhodnotil omluvu žalobce jako nenáležitou a vedl ústní jednání v jeho nepřítomnosti. O posouzení omluvy jako nenáležité byl pak žalobce ještě před konáním ústního jednání žalovaným vyrozuměn. Je sice samozřejmé, že právo na ústní projednání přestupku je důležitým atributem ústavně zaručeného práva na spravedlivý proces. Možnost uplatnění tohoto práva však není bezbřehá a je třeba rozlišovat, zda se obviněný z přestupku účasti na ústním jednání dovolává právě z důvodu realizace práva na spravedlivý proces, anebo zda toto právo spíše zneužívá k procesním obstrukcím a protahování přestupkového řízení a tím maří jeho účel, kterým je řádné a rychlé projednání přestupku. Počinání žalobce svědčí spíše o

druhé z nastíněných variant. Závěrem krajský soud připomíná, že ani neodkladné pracovní, služební či soukromé záležitosti nemají zásadně přednost před záležitostmi úředními, v nichž je zpravidla dán určitý veřejný zájem na tom, aby účastník správního řízení poskytoval správnímu orgánu jistou součinnost. Krajský soud tedy v postupu žalovaného v souvislosti s konáním ústního jednání v nepřítomnosti žalobce pochybení neshledává.

14. Další námitka se týkala nesprávně zjištěného skutkového stavu, kdy dle tvrzení žalobce nebylo najisto postaveno, kdy před jízdou naposledy požil alkohol a v jakém množství. V této souvislosti také žalobce namítal nezákonnost důkazu – lékařské zprávy o ovlivnění žalobce alkoholem s odkazem na zákon o ochraně zdraví před škodlivými účinky návykových látek. Žalobce také poukazoval na významné odchylky měření při provádění orientační dechové zkoušky. Krajský soud předně konstatuje, že podstatné pro posouzení naplnění skutkové podstaty přestupku v posuzované věci je zjištění, zda žalobce řídil vozidlo po požití alkoholického nápoje nebo v takové době po požití alkoholického nápoje, kdy by mohl být ještě pod vlivem alkoholu. Krajský soud tedy nepovažuje za důležité, aby bylo najisto postaveno přesné množství a přesný čas konzumace alkoholických nápojů, pokud je z opatřených důkazů zřejmé, že žalobce mohl být pod vlivem alkoholu. Tato skutečnost je prokazována především opakovanými orientačními dechovými zkouškami; ty se sice v naměřených hodnotách nikoli nevýznamně lišily, to však bylo důvodem opakování dechových zkoušek v souladu s obecně platnými metodickými postupy.
15. Tyto postupy přitom reflektuje bohatá soudní judikatura. Rozšířený senát Nejvyššího správního soudu se zabýval postupem policistů při zjišťování možného ovlivnění řidičů alkoholem již v usnesení ze dne 10. 5. 2016, č. j. 2 As 146/2015-45, č. 3441/2016 Sb. NSS. Účelem provedení orientační dechové zkoušky je stejně jako u odborného lékařského vyšetření zjištění, zda řidič není ovlivněn alkoholem nebo jinou návykovou látkou, a pro případ, že toto zjištění bude pozitivní, obstarání a zajištění budoucího důkazu pro sankční řízení s řidičem (přestupkové či trestní). Rozšířený senát v citovaném usnesení zdůraznil, že za normálního běhu událostí by pro tyto účely mělo orientační vyšetření provedené na místě policejními orgány postačovat a zpravidla umožní získat spolehlivý a jednoznačný výsledek o obsahu alkoholu nebo jiných návykových látek v těle kontrolované osoby. Rozšířený senát dále typově vymezil některé příklady situací, kdy provedení orientační zkoušky nepostačí a bude potřeba přistoupit k odbornému lékařskému vyšetření. Bude tomu tak např. i tehdy, když „orientační vyšetření nedá jasný výsledek, zda řidič skutečně je pod vlivem alkoholu, resp. jiné návykové látky, případně o výši tohoto ovlivnění. Nejistota může plynout i z diametrálně odlišných výsledků postupně prováděných dílčích měření“ (bod [23] citovaného usnesení).
16. V dalším usnesení (sp. zn. 2 As 154/2017-44) rozšířený senát NSS formuloval další důležité teze: konstatoval, že pro závěr o vině přestupkem dle § 125c odst. 1 písm. b) nebo c) zák. o silničním provozu zpravidla postačí výsledek orientační dechové zkoušky, pokud umožňuje získat spolehlivý a jednoznačný výsledek o obsahu alkoholu v krvi řidiče. Nejedná o jediný, či dokonce nezbytný důkaz potřebný pro rozhodnutí správního orgánu o přestupku. Ovlivnění požitým alkoholem, či dokonce stav vylučující způsobilost k řízení lze prokázat také jinými důkazy, např. výpovědi svědků, kteří viděli řidiče před jízdou alkoholické nápoje popíjet, záznamem neobvyklého způsobu jízdy,

výpovědí policistů, kteří řidiče kontrolovali a mohli svými smysly vnímat projevy podnapilosti či opilosti řidiče. Vysokou přesvědčivost má ovšem především výsledek odborného lékařského vyšetření řidiče, který je způsobilý s větší přesností stanovit obsah alkoholu v krvi řidiče, a tedy i stupeň ovlivnění vlastností potřebných k řízení vozidla, případně též ve spojení s odborným posudkem, který určuje tento stupeň ovlivnění řidiče zpětně v době řízení vozidla.

17. Podstatné jsou ovšem i závěry judikatury Nejvyššího soudu vztahující se k § 274 tr. zákoníku, který obsahuje skutkovou podstatu přečinu ohrožení pod vlivem návykové látky. Ve své judikatuře Nejvyšší soud opakovaně aproboval výsledek dechové orientační zkoušky pomocí přístroje Dräger jako důkaz, který přes svou určitou nepřesnost může být jedním z důkazů usvědčujících řidiče ze spáchání tohoto přečinu (srov. např. usnesení Nejvyššího soudu ze dne 13. 11. 2014, sp. zn. 6 Tdo 1430/2014, nebo ze dne 31. 8. 2016, sp. zn. 7 Tdo 581/2016). Právě Nejvyšší soud ostatně ve své ustálené judikatuře dovedl, že „podle poznatků lékařské vědy není žádný, tedy ani nadprůměrně disponovaný řidič motorového vozidla schopen bezpečně řídit motorové vozidlo, dosáhne-li hladina alkoholu v jeho krvi nejméně 1,00 g/kg (1 promile). To ovšem neznamena, že měl-li řidič v době řízení vozidla v krvi menší množství alkoholu než 1 promile, byl způsobilý k řízení vozidla“ (usnesení Nejvyššího soudu ze dne 22. 8. 2007, sp. zn. 5 Tdo 874/2007, č. 26/2008 Sb. NS). Zároveň Nejvyšší soud opakovaně vyjádřil jistou zdrženlivost vůči výsledkům orientační dechové zkoušky, neboť je spojena s určitým stupněm nepřesnosti, která v konkrétním případě může vést k aplikaci zásady in dubio pro reo, zejména pokud se naměřené hodnoty pohybují kolem hodnoty 1 ‰ (srov. usnesení Nejvyššího soudu ze dne 28. 11. 2007, sp. zn. 3 Tdo 1215/2007, nebo již citované usnesení sp. zn. 7 Tdo 581/2016).
18. V již zmíněném usnesení sp. zn. 2 As 154/2017-44 rozšířený senát NSS shrnul, že výsledek orientační dechové zkoušky lze považovat za spolehlivý a jednoznačný, jestliže policisté postupovali v souladu se standardními postupy aplikovanými správní praxí, jak je vyjádřena např. v metodice Ministerstva dopravy č. j. 285/2009-160-OST, která dále odkazuje na pracovní postup č. 114-MP-C008-08, zpracovaný Českým metrologickým institutem pod názvem Metodika měření alkoholu v dechu. Z těchto metodických pomůcek vyplývá mj. požadavek na to, aby měření bylo minimálně jednou zopakováno po uplynutí pěti minut od prvního měření a dále aby výsledky obou měření nevykazovaly rozdíl naměřených hodnot větší než 10 %. Současně platí, že nelze dost dobře obecně určit, jak mají být ve všech případech správními orgány a následně správními soudy vyhodnoceny výsledky orientační dechové zkoušky, tj. zda má být zohledněna vždy pouze první naměřená hodnota, popř. zda má být vždy zohledněna pouze hodnota pro obviněného výhodnější, nebo dokonce, zda je relevantní hodnotou aritmetický průměr mezi oběma naměřenými výsledky. Pokud totiž výsledek dechové orientační zkoušky nebude jednoznačný a spolehlivý v potřebné míře, může být přesto závěr o vině dovozen z dalších provedených důkazů. Naopak i na první pohled spolehlivě a jednoznačně působící výsledek dechové orientační zkoušky může být úspěšně vyvrácen dalšími důkazy, zejména odborným lékařským vyšetřením, které řidič podstoupí z důvodu nesouhlasu s výsledkem orientační dechové zkoušky.
19. Podle § 50 odst. 3 a 4 spr. řádu v řízení, v němž má být z moci úřední uložena povinnost (což je i sankční řízení), je správní orgán povinen i bez návrhu zjistit všechny rozhodné

okolnosti svědčící ve prospěch i v neprospěch toho, komu má být povinnost uložena (zásada oficiality). Pokud zákon nestanoví, že některý podklad je pro správní orgán závazný, hodnotí správní orgán podklady, zejména důkazy, podle své úvahy; přitom pečlivě přihlíží ke všemu, co vyšlo v řízení najevo, včetně toho, co uvedli účastníci (zásada volného hodnocení důkazů). To platí i pro výsledek dechové orientační zkoušky a pro výsledek odborného lékařského vyšetření ke zjištění ovlivnění alkoholem. Správní orgán hodnotí důkazy podle svého poctivého přesvědčení, a to každý jednotlivě i v jejich vzájemné souvislosti. Skutečnosti rozhodné pro posouzení viny musí být zjištěny tak, že o nich nejsou důvodné pochybnosti (§ 3 spr. řádu). Postup a úvahy správního orgánu při hodnocení důkazů musí být logicky vysvětleny v odůvodnění rozhodnutí (§ 68 odst. 3 spr. řádu).

20. Krajský soud na tomto místě konstatuje, že míra ovlivnění žalobce alkoholem byla najisto postavena právě odborným lékařským vyšetřením, které určilo hladinu alkoholu v krvi žalobce na 0,31 g/kg po odečtení obvyklé tolerance. Výsledek tohoto vyšetření je přesvědčivý a žalobce ostatně výsledek jako takový nezpochybňoval.
21. Co však žalobce zpochybňoval, byla zákonnost samotného provedení odborného lékařského vyšetření. Žalobce, opíraje svou argumentaci o zákon o ochraně zdraví před škodlivými účinky návykových látek, podle něhož se lékařské vyšetření neprovede, byla-li orientační dechová zkouška provedena certifikovaným analyzátozem, se snažil přesvědčit soud, že odborné lékařské vyšetření nemělo být vůbec provedeno a jeho výsledek je tak nezákonným – a tedy nepoužitelným – důkazem. Krajský soud se však s touto argumentací neztotožnil. Ze systematiky právního řádu vyplývá, že zákon č. 65/2017 Sb., o ochraně zdraví před škodlivými účinky návykových látek, je ve vztahu k postupům orgánů veřejné moci právním předpisem na té nejobecnější úrovni (*lex generalis*) – srov. § 1 cit. zák., podle něhož „[t]ento zákon upravuje opatření k ochraně před škodami působenými užíváním návykových látek a působnost správních úřadů a územních samosprávních celků při přijímání a provádění opatření podle tohoto zákona.“ Míra ovlivnění žalobce alkoholem však byla předmětem zjišťování v souvislosti s podezřením ze spáchání přestupku na úseku dopravy; na tento postup se pak vztahuje jako *lex specialis* právní úprava zvláštní. Jednak podle § 67 odst. 1 písm. c) zákona č. 273/2008 Sb., o Policii České republiky, platí, že „[p]olicie je v souvislosti s odhalováním a šetřením přestupku oprávněna vyžadovat (...) odborné lékařské vyšetření ke zjištění alkoholu nebo jiné návykové látky včetně odběru krve, moči, slin nebo potu (...). Dále je třeba upozornit na oprávnění policie podle § 124 odst. 12 písm. f) zákona o silničním provozu, podle něhož „[p]ři dohledu na bezpečnost a plynulost provozu na pozemních komunikacích jsou příslušníci Policie ve služebním stejnokroji oprávněni zejména (...) vyzvat řidiče (...) k vyšetření podle zvláštního právního předpisu ke zjištění, zda není ovlivněn alkoholem.“ Přestože je v právě citovaném ustanovení jako na „zvláštní právní předpis“ odkazováno na již zrušený zákon č. 379/2005 Sb., o opatřeních k ochraně před škodami působenými tabákovými výrobky, alkoholem a jinými návykovými látkami, který nahradil citovaný zákon č. 65/2017 Sb., o ochraně zdraví před škodlivými účinky návykových látek, krajský soud vykládá toto ustanovení tak, že úmyslem zákonodárce nebylo vyjádřit vztah speciality tohoto zákona k zákonu o silničním provozu jako obecnému předpisu, nýbrž že vztah obou předpisů je z povahy věci přesně opačný. Zákon o silničním provozu totiž upravuje pouze úzce specifickou oblast společenských vztahů (provoz na pozemních komunikacích), zatímco

zákon o ochraně zdraví před škodlivými účinky návykových látek se zásadně vztahuje na všechny společenské vztahy. S odvoláním na obecně platnou právní zásadu, že právní úprava obecná ustupuje právní úpravě zvláštní (*lex specialis derogat legi generali*), je pak třeba argumentaci žalobce o nezákonnosti provedeného odborného lékařského vyšetření odmítnout.

22. Další námitka se týkala toho, že správní orgán provedl změny v popisu skutku, co se týče místa spáchání přestupku; žalobce neměl možnost se k této změně vyjádřit, když nebyl poučen o právu žádat ústní jednání, což mělo porušit žalobcovo právo na spravedlivý proces. Krajský soud k tomu uvádí, že na č. l. 57 správního spisu je založena listina ze dne 27. 5. 2020 (téhož dne doručena žalobci do datové schránky), kterou správní orgán prvního stupně – poté, co žalovaný zrušil první rozhodnutí ve věci – vyrozuměl žalobce o tom, že došlo ke zpřesnění místa označení spáchání přestupků. Toutéž listinou byl žalobce vyrozuměn o tom, že správní orgán prvního stupně má shromážděny podklady pro vydání rozhodnutí; žalobce byl poučen o tom, že má právo vyjádřit se k podkladům pro vydání rozhodnutí a nahlédnout do správního spisu; k tomu mu byla stanovena lhůta 10 dnů s upozorněním, že poté bude ve věci vydáno rozhodnutí. Tato lhůta marně uplynula 8. 6. 2020, aniž by žalobce na písemnost jakkoli reagoval. Rozhodnutí ve věci bylo vydáno až 9. 7. 2020, tedy žalobci byla mlčky poskytnuta lhůta ještě dalšího měsíce (sic!) – žalobce však i po tuto dobu zůstal zcela nečinný – neprojevil zájem seznámit se s podklady pro vydání rozhodnutí, ani nežádal nařízení ústního jednání.
23. Krajský soud připomíná, že podle obecné procesní úpravy zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, je správní řízení zásadně písemné (srov. § 15 odst. 1 správního řádu). Ústní jednání se nařizuje v případech, kdy to stanoví zákon a dále tehdy, jestliže je to ke splnění účelu řízení a uplatnění práv účastníků nezbytné (§ 49 odst. 1 správního řádu). Podle zvláštní procesní úpravy zákona č. 250/2016 Sb., o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich pak platí, že správní orgán *může* nařídit ústní jednání; ústní jednání *nařídí*, požádá-li o to obviněný a je-li to nezbytné k uplatnění jeho práv; o tom musí být obviněný poučen. Bez žádosti obviněného nařídí správní orgán ústní jednání i tehdy, je-li to nezbytné pro zjištění stavu věci.
24. Pro posuzovanou věc je podstatné, že žalobce byl jako obviněný poučen o tom, že má právo žádat nařízení ústního jednání - poučení mu bylo doručeno dne 9. 4. 2020 do datové schránky. Není důvodu, proč – když byl takto poučen na začátku řízení – by měl být o tomtéž znovu poučován v jeho průběhu. Žalobce tedy, ač poučen, na následné vyrozumění ze dne 27. 5. 2020 nijak nereagoval, a to ani žádostí o nařízení ústního jednání. Správnímu orgánu tak nelze vytýkat, že další ústní jednání nekonal. Krajskému soudu přitom není zřejmé, k čemu by mělo další ústní projednání věci přispět, neboť předmětem řešení po kasačním zásahu žalovaného bylo pouze upřesnění místa spáchání přestupků, které dostatečně vyplývalo z důkazů již provedených v předchozím řízení a nebylo nutné dokazování doplňovat.
25. Pokud jde o samotné upřesnění místa spáchání přestupků, krajský soud podotýká, že smyslem uvedení místa spáchání skutku ve výroku rozhodnutí – § 93 odst. 1 písm. a) zákona č. 250/2016 Sb. – je především specifikovat skutek tak, aby nebylo možno zaměnit jej s jiným, a zajistit tak naplnění obecně platných procesních zásad totožnosti skutku, *rei iudicatæ, ne bis in idem* atd. Je pochopitelné, že nezaměnitelnost skutku

nemůže izolovaně naplnit každý jednotlivý prvek objektivní stránky přestupku. Jinak řečeno, přestupek nemůže být nezaměnitelně identifikován buď pouze místem spáchání, nebo pouze časem spáchání, nebo pouze způsobem jeho spáchání. Jedině zhodnocením všech prvků objektivní stránky *v jejich souhrnu* lze dosáhnout nezaměnitelného vymezení skutku, z něhož je dovozována přestupková odpovědnost. V kontextu těchto úvah je pak zřejmé, že vymezení skutku *ve výroku* napadeného rozhodnutí je vyhovující a dostatečné. Při posuzování naplnění znaků skutkové podstaty přestupku samozřejmě správní orgány musí postavit najisto, kde přesně se přestupek stal; tyto skutečnosti však zjišťuje správní orgán v průběhu celého správního řízení, podkládá je především listinnými důkazy, založenými ve spise a následně je bere v úvahu při svém rozhodování. V posuzované věci je zřejmé, že o přesném místě spáchání přestupku svědčí celý komplex listinných důkazů. O místě spáchání přestupků žalobcem nevznikla ve správním řízení žádná pochybnost a tato nevyvstala ani v řízení před krajským soudem. Námitky žalobce v tomto směru tak nejsou důvodné.

26. Konečně žalobce namítal, že neřídil motorové vozidlo po požití alkoholického nápoje nebo v takové době po požití alkoholického nápoje, kdy by mohl být ještě pod vlivem alkoholu. V této souvislosti vytykal správnímu orgánu, že neprovedl další jím navrhané důkazy, a provedení dalších důkazů navrhoval i krajskému soudu. Krajský soud konstatuje, že naplnění skutkové podstaty přestupků dostatečně vyplývá z podkladů, založených ve správním spise. Potencialita ovlivnění žalobce alkoholem je prokázána výsledkem odborného lékařského vyšetření; objektivizována je výsledkem rozboru krve a podporují ji i záznamy o tom, že z žalobcova dechu byl cítit alkohol, byť jinak jeho tělesné, motorické a verbální projevy odpovídaly normě. Sama skutečnost, že se žalobce v souběhu dopustil dalšího přestupku, rozhodně nesvědčí pro žalobcovu momentální způsobilost bezpečně ovládat vozidlo. Krajský soud tak považuje správní orgány opatřené podklady pro vydání rozhodnutí za dostačující; z tohoto důvodu oslyšel žalobcovy návrhy na provedení dalších důkazů: jejich provedení by bylo nadbytečné a neodpovídalo by ani přezkumné povaze soudního řízení správního.
27. Krajský soud se zabýval i námitkou promlčení (prekluze) přestupku. Tu žalobce sice vznesl až dlouho po uplynutí lhůty k podání žaloby; jedná se však o okolnost, jíž se soud zabývá i z úřední povinnosti. Podle § 29 písm. a) zákona o odpovědnosti za přestupky odpovědnost za přestupek zaniká uplynutím promlčecí doby. Promlčecí doba činí podle § 30 písm. a) cit. zák. 1 rok. Podle § 31 odst. 1 cit. zák. promlčecí doba počíná běžet dnem následujícím po dni spáchání přestupku. Podle § 32 odst. 2 písm. a) a b) cit. zák. se promlčecí doba přerušuje oznámením o zahájení řízení a vydáním rozhodnutí o vině; přerušením promlčecí doby počíná promlčecí doba nová. Podle § 32 odst. 3 cit. zák. byla-li promlčecí doba přerušena, odpovědnost za přestupek zaniká nejpozději 3 roky od jeho spáchání. V posuzované věci byl přestupek spáchán 12. 9. 2018. Ode dne následujícího, tj. 13. 9. 2018, počala poprvé běžet promlčecí doba, která měla skončit 13. 9. 2019. Promlčecí doba se však přerušila vydáním příkazu (15. 2. 2019) a následně vydáním prvního – posléze zrušeného – rozhodnutí dne 25. 9. 2019, od kdy plynula promlčecí doba do 26. 9. 2020. Druhé rozhodnutí ve věci bylo vydáno dne 9. 7. 2020, tím opět počala běžet nová promlčecí doba do 10. 7. 2021. Objektivní lhůta uvedená v § 36 odst. 3 zákona o odpovědnosti za přestupky uplynula dne 13. 9. 2021. Rozhodnutí o vině za přestupek nabylo právní moci 1. 12. 2020. Krajský soud tedy dospěl k závěru, že

k promlčení odpovědnosti za přestupek nedošlo, a to ani s přihlédnutím k nepřesnosti, které se správní orgán prvního stupně dopustil ohledně místa spáchání přestupku, neboť od začátku řízení nebylo pochyb o tom, o jakém přestupkovém jednání se řízení vede.

28. Žalobcem zmiňované chyby v datech považuje krajský soud za zjevné písařské chyby bez vlivu na zákonnost napadených rozhodnutí.

V. Závěr a náklady řízení

29. V posuzované věci spočívalo deliktní jednání v řízení motorového vozidla v době po požití alkoholického nápoje nebo v takové době po požití alkoholického nápoje, kdy by mohl být ještě pod vlivem alkoholu. Skutkově jednoduchý případ protiprávního jednání byl bez důvodných pochybností prokázán listinami založenými ve správním spise, tyto důkazy jsou ve vzájemném souladu a je možno je považovat za dostačující pro objasnění skutkového stavu věci, neboť tvoří ucelený, logicky provázaný důkazní řetězec, v němž žádný důkaz nezpochybňuje pravost, věrohodnost a přesvědčivost důkazů ostatních. Krajský soud tedy dospěl k závěru, že správní orgány měly dostatečnou oporu pro odůvodnění svých rozhodnutí ve správním spise a v odůvodnění se věnovaly zhodnocení těchto důkazů. Správní orgány uvedly, z jakých právních předpisů a ustanovení vycházely při svých úvahách. Odůvodnění rozhodnutí naplňují zákonné požadavky a jsou plně přezkoumatelná.
30. Krajský soud z výše uvedených důvodů shledal, že námitky uplatněné žalobcem jsou nedůvodné. Jelikož v řízení nevyšly najevo ani žádné vady, k nimž musí přihlížet z úřední povinnosti, zamítl žalobu dle § 78 odst. 7 s. ř. s.
31. Výrok o nákladech řízení se opírá o ustanovení § 60 odst. 1 s. ř. s. Žalobce nemá právo na náhradu nákladů řízení, neboť ve věci neměl úspěch; žalovanému správnímu orgánu, kterému by jinak jakožto úspěšnému účastníku řízení právo na náhradu nákladů řízení příslušelo, náklady řízení nad rámec jeho běžné úřední činnosti nevznikly.

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou (více) vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Připadne-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejbližší následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Soudní poplatek za kasační stížnost vybírá Nejvyšší správní soud. Variabilní symbol pro zaplacení soudního poplatku na účet Nejvyššího správního soudu lze získat na jeho internetových stránkách: www.nssoud.cz.

Pardubice 14. července 2021

Mgr. Ondřej Bartoš v. r.
samosoudce